

JUM L-AHHAR HAQQ*Ta' DUN FRANS CAMILLERI*

Tal-biża', tat-twerwir u qilla kbira
 ikun il-jum tal-haqq. Mifxul u mrieghed,
 min għasar demm il-fqir tħammru t-tifkira
 u s-saħta f'dak il-għajb ma' ismu mqieghed.

Jum tat-tkexkix għal min għamel ilsira
 ta' gismu lil mart għajru, għal min wieghed
 genna ta' l-art u daħak b'tifla fqira
 li halla tul is-snin tibki u titniehed.

Ifegġ il-jum ta' rebħ għal min bla ħtija
 xeħtuh il-ħabs, qerduh, littmu 'l uliedu,
 għal min, għax ħabb lill-fqir, bata l-moħqrija.

Dinja miħuta, għad jasal il-jum tiegħek
 u tħallas talli fnejt l-eroj li riedu
 jikxfu wiċċek qarrieq u ssieltu miegħek!

ID-DAR*Ta' DUN FRANS CAMILLERI*

Sejta ta' mħabba fejn il-qlub ferħana
 jgħixu fis-sliem, henjin fix-xemx tal-ħajja,
 int taf il-ħlewwa, il-ferħ u l-mewġ tal-għana
 li jfawwar f'dawk il-qlub; u taf il-ġrajja

ta' dmugh u għaks meta l-ulied kotrana
 jingabru madwar mejda, hekk bħal qtajja'
 għasafar żgħar li, imsejkna, il-frak tagħna
 jixxennqu u ma jsibuhx fl-egħlieqi u l-plajja.

Hemm f'qalbek moħbijin fl-ikbar misterju
 il-ħajja u l-mewt. Int tifraħ fi twelidna
 u tibki t-tluq qalil għaċ-ċimiterju.

Int tilqa' wlied l-ulied minn żmien għal żmien...
 u waqt li nħallu fik ħajjitna u ġidna,
 tilmah dik-bidla, siekta... bla waqfien.

BLACKIE*Ta' A. CREMONA**(Jaqbad man-Numru ta' qabel mill-pagna 91)*

WARA xi siegħa u nofs, b'qalbhom ittaqtaq bil-biża' li jil-
 taqgħu ma' xi xkiel ta' attack mill-ajru għalgharrieda,
 sabu ruħhom fid-dar iċ-ċkejnkna ta' l-Imdina.

Blackie, malli sab ruħu meħlus minn dak l-għeluq ta'
 ġewwa ċ-ċurniena, bla ma jaf kif u l-għala, beda jdur 'l hawn u
 'l hinn ifittex b'għajnejh u bin-naska l-irkejjen ta' dari; ħarstu
 jdawwarha 'l hawn u 'l hinn: lejn il-ħitan, is-saqaf, u l-iktar
 lejn il-fetħa ta' l-isprall tal-kantina l-ġdida. Għalkemm xamm
 ir-riħa ta' l-ikel, bħalma kien ixomm fid-dar fejn kien trabba,
 beda jintebah li kienu ġibuh taħt saqaf ieħor. Hu xejn ma fettex,
 bħal dari, li jmur jitmelles ma' riglejn Delina jew Rożina, jew
 imur f'ħoġorhom, jew imur jitrekken għas-šhana tal-kuċiniera.
 Hsiebu kien band'oħra, ifittex xi tieqa għal barra. Għalxejn dawk
 iż-żewġt ibniet kienu jerfghuh f'ħoġorhom u jziegħlu bih: għa-
 lih kienu donnhom nies barranin, moħħu biex jizloq minn taħt
 idejhom u jxammam 'l hawn u 'l hinn, iwaqqaf widnejh għal
 kull hoss li jisma' u jingħi.

"Dak il-qattus moħħu barra. Ara, Delina, li ma jaħrablekx,
 għax jekk joħroġ ma nsibuhx iżjed", dlonk qabżet tgħid l-omm
 meta rat lil Delina terħi minn idejha l-qattus, u dan ħabat sa
 jitle' t-taraġ tal-kantina.

Delina u Rożina ftieħmu, għalhekk, li jagħlqu l-qattus taħt
 it-taraġ tal-kantina sakemm jidra, qalu huma. Izda wara li xeħ-
 tuh hemmhekk, il-qattus beda jingħi u jħarbex il-bieb b'saqajh,
 u kellhom joħroġuh. Tellgħuh fil-kmamar ta' fuq, fuq is-sodda,
 imma l-qattus ma kellu saħar joqgħod imkien; tellgħuh fuq il-
 bejt—dejjem f'idejn Delina u Rożina. Minn dak il-għoli, Blackie
 tafa' l-ħarsa tiegħu lejn dik il-medda raba' kollha ħdura u għo-
 rof, għoljiet u bini ta' rħula, u fil-bogħod 'il bogħod, bini ta'
 bliet u kampnari jmissu mas-sema li kien beda jintefa u jinħeba
 fiċ-ċpar irmiedi ta' fil-għaxija meta x-xemx kienet qiegħda tgħib
 ftit ftit min-naħa ta' l-Imtarfa. Il-ħarsa tal-qattus b'dawk l-għaj-
 nejn ileqqu u jibru kienu jagħtuk x'taħseb li kien qiegħed ifit-
 tex dik id-dar li issa kienu firduh minnha bix-xewqa kbira li jarga'
 jithenna bl-irkejjen u bl-inħawi tagħha li qalbu kienet qiegħda
 tixxennaq għalihom.